

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně: **nezl. K. R.**, zast. advokátkou JUDr. Klárou Kořínkovou, Ph.D., LL.M., Fügnerovo nám. 1808/3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2023, čj. MPSV-2023/48901-915, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 6. 2023, čj. 17 Ad 13/2023-41,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 6. 2023, čj. 17 Ad 13/2023-41, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně je léčena pro diabetes mellitus 1. typu. Inzulin si aplikuje inzulinovou pumpou.

[2] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech rozhodnutím ze dne 14. 10. 2022 žalobkyni nepřiznal příspěvek na péči, neboť se nejedná o osobu do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Žalobkyně nezvládá celkem dvě základní životní potřeby: stravování a péče o zdraví. Odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 3. 2023 zamítl. Podanou žalobu pak krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Stěžovatelka namítla, že v jejím případě se posudek odchyluje od zprávy Fakultní nemocnice v Motole ze dne 18. 10. 2022, kterou stěžovatelka předložila při posuzování nároku na péči. Z ní plyne, že stěžovatelka není schopna zvládat tři základní životní potřeby a nárok na

příspěvek na péči jí tedy vznikl. Stěžovatelka totiž není nezvládá rovněž volnočasové aktivity (je jí nutné např. při sportu měřit každých cca 30 minut kvůli riziku hypoglykemie, každou volnočasovou aktivitu je nutné zvažovat podle aktuální glykemie, na každý výkyv glykemie musí rodič zareagovat). Stěžovatelka namítla, že soudy samostatně a nezávisle hodnotí správnost a úplnost skutkových zjištění učiněných správním orgánem (rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2007, čj. 1 As 32/2006-99) a jsou přitom povinny provést i ty důkazy, které žalobce nenavrhla ve správním řízení (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2006, čj. 1 As 42/2005-62). V nynější věci se však krajský soud nezabýval předloženou lékařskou zprávou a pouze převzal závěry žalovaného. Jeho rozsudek je v tomto ohledu nepřezkoumatelný.

[4] Stěžovatelka dále namítla, že rozsudek byl krajským soudem vydán bez nařízení jednání, ačkoli stěžovatelka s tímto postupem nesouhlasila.

[5] Stěžovatelka navrhla, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný uvedl, že stěžovatelka ve správním řízení nepředložila lékařskou zprávu ze dne 18. 10. 2022. Předložila pouze lékařskou právu ze dne 22. 12. 2022 od MUDr. P. a ze dne 31. 1. 2023 od MUDr. B.. Žalovaný upozornil, že ze sociálního šetření vyplynulo, že stěžovatelka se nevěnuje žádnému sportu. Volný čas tráví hrou na písku nebo malováním.

[7] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] NSS úvodem konstatuje, že z napadeného rozsudku jsou seznatelné úvahy krajského soudu, je z něj zřejmé, z jakých důvodů považoval žalobní námitky za nedůvodné a liché a z jakých důvodů žalobu zamítl. Krajský soud ve vztahu ke zprávě FN Motol ze dne 18. 10. 2022 výslovně nepřisvědčil žalobní námitce, podle níž žalovaný k této zprávě nepřihlédl. Konstatoval, že z obsahu správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka tuto zprávu ve správním řízení nepředložila. Žalovaný se s ní tedy vypořádat nemohl. Rozsudek krajského soudu je tedy přezkoumatelný. S ohledem na níže uvedené ovšem musí NSS již na tomto místě zdůraznit, že nemohl nijak hodnotit správnost (zákonnost) závěrů krajského soudu. Omezuje se tedy jen na konstatování přezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[10] NSS se dále zabýval námitkou, která se týká nenařízení jednání k projednání věci.

[11] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevysloví-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[12] Ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. stanoví předpoklady (fikci souhlasu), při nichž může soud o žalobě rozhodnout bez jednání. Pravidlem při soudním rozhodování je vždy nařízení jednání, aby byla zachována zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání (viz čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 96 odst. 2 Ústavy). Výjimkou z této zásady je možnost soudu projednat věc bez nařízení jednání, tato výjimka však musí být vykládána zejména s ohledem na zájmy účastníka řízení, neboť je to tento účastník řízení, o jehož právech se

pokračování

rozhoduje, a tento účastník také řízením disponuje. Fikce souhlasu nastává ve chvíli, kdy účastník nevyjádří do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas projednáním věci bez jednání. Pokud marně uplyne dvoutýdenní zákonná lhůta podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neznamená to, že by účastník řízení pozbyl práva požadovat nařízení jednání k projednání věci. Pokud svůj nesouhlas s takovým postupem účastník řízení soudu sdělí do doby, než je o žalobě rozhodnuto, je nutné vycházet z toho, že s projednáním věci bez nařízení jednání nesouhlasí. Tzn. pokud účastník sdělí soudu svůj nesouhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání do doby, než by bylo o žalobě rozhodnuto, soud musí jednání nařídit (rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 3 Azs 103/2005-76, č. 687/2005 Sb. NSS, ze dne 27. 7. 2006, čj. 2 Azs 216/2005-50, č. 975/2006 Sb. NSS, či ze dne 25. 4. 2007, čj. 2 Azs 164/2006-50).

[13] Stěžovatelka v nyní projednávané věci nejprve souhlasila s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (podání stěžovatelky ze dne 6. 6. 2023, č. l. 32 spisu krajského soudu). Rovněž žalovaný souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (č. l. 26 spisu krajského soudu). Avšak v den, kdy krajský soud v této věci vyhlásil (vyvěsil na úřední desce) rozsudek, bylo krajskému soudu do datové schránky v 13:09:40 hod. doručeno rovněž podání stěžovatelky (č. l. 37 spisu krajského soudu), v němž nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání a výslovně žádá o nařízení jednání k projednání žaloby. Rozsudek v dané věci však byl vyhlášen (vyvěšen) až po doručení podání stěžovatelky, a to ve 13:21:54 (č. l. 36 spisu krajského soudu).

[14] Podání prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné moci je totiž učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci (usnesení NSS ze dne 15. 7. 2010, čj. 9 Afs 28/2010-79, č. 2131/2010 Sb. NSS). Stěžovatelka tedy svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání vyjádřila o pár minut dříve, než krajský soud ve věci rozhodl (vyvěšením na úřední desce vyhlásil svůj rozsudek). Pokud ovšem za této situace krajský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, zatížil tím řízení o žalobě vadou, kvůli které je nutné napadený rozsudek zrušit.

[15] NSS však považuje za potřebné zdůraznit, že tato vada je výsledkem souhry okolností a její vznik nelze v zásadě nikomu vyčítat. S ohledem na krátkost okamžiku mezi dodáním (doručením) podání stěžovatelky do datové schránky krajského soudu a vyhlášením (vyvěšením) napadeného rozsudku bylo z technických důvodů prakticky vyloučeno, aby se věc rozhodující soudkyně mohla o nesouhlasu stěžovatelky s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání dozvědět včas. To však nic nemění na existenci této vady a NSS nemohl rozhodnout jinak než napadený rozsudek zrušit.

[16] Krajský soud v dalším řízení nařídí jednání a znovu rozhodne. V současné chvíli se NSS nemohl vyjádřit k dalším stěžovatelčiným námitkám, neboť jejich zodpovězení záleží také na dalším průběhu řízení před krajským soudem (např. zda krajský soud bude ve věci dokazovat a v jakém rozsahu).

[17] Z uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS v rušícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[18] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2024

Ondřej Mrákota
předseda senátu